

Sygn. akt III Ca 1623/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Krystyna Wiśniewska - Drobny

Sędzia SO Urszula Walenta

Sędzia SO Leszek Dąbek (spr.)

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2018 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa A. K. (K.)

przeciwko H. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Żorach

z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt I C 906/15

1. zmienia zaskarżony wyrok:

a) **w punkcie 3 w ten sposób, że oprócz zasądzonych w punkcie 1 świadczeń dodatkowo zasądza od pozwanego H. K. na rzecz powoda A. K. kwotę 36.533,06 zł (trzydzieści sześć tysięcy pięćset trzydzieści trzy złote sześć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 30 września 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r.,**

b) **w punkcie 4 o tyle, że zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8.014,76 zł (osiem tysięcy czternaście złotych siedemdziesiąt sześć groszy) z tytułu zwrotu kosztów procesu, w tym 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) zastępstwa procesowego;**

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.627 zł (trzy tysiące sześćset dwadzieścia siedem złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym 1.800 zł (tysiąc osiemset złotych) zastępstwa procesowego.

SSO Leszek Dąbek SSO Krystyna Wiśniewska - Drobny SSO Urszula Walenta

Sygn. akt III Ca 1623/17

UZASADNIENIE

Powód A. K. żądał zasądzenia na jego rzecz od pozwanego H. K. kwoty 70 000zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia

30 09 2015r. oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie twierdził, że na mocy prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku z dnia 27 października 2014 roku nabył w całości spadek po zmarłej w dniu 21 marca 2012 roku K. K. (2), a w skład spadku wchodzi wierzytelność

z tytułu 1/2 wkładu mieszkaniowego, uiszczonego przez pozwanego H. K. oraz K. K. (2) w trakcie trwania małżeństwa, w związku z przydziałem lokalu mieszkalnego położonego w Ż. na osiedlu 700-lecia 7/22.

Wskazał, iż K. K. (2) zmarła w dniu 21 marca 2012 roku i przed śmiercią

nie dokonała podziału majątku po rozwodzie z H. K., a powód jest jedynym spadkobiercą zmarłej. Podniósł, iż w dniu 30 grudnia 1972 roku przydzielono pozwanemu prawo do lokalu, wchodzące w skład zasobów mieszkaniowych Spółdzielni Mieszkaniowej w Ż., a wkład mieszkaniowy został sfinansowany ze wspólnych środków wchodzących w skład majątku wspólnego.

Pozwany H. K. „nie zgodził się z żądaniem pozwu”,

w szczególności z wartością wierzytelności oraz sposobem jej wyliczenia (wnosił zatem o jego oddalenie). Zarzucił, iż w skład spadku nie wchodzi żadna nieruchomości, tylko 1/2 wartości wkładu mieszkaniowego.

Sąd Rejonowy w Żorach w wyroku z dnia 12 07 2017r. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 28.524,44zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie

od dnia 30 września 2015 roku; umarzył postępowanie w zakresie kwoty 4.942,50zł; w pozostałej części powództwo oddalił i orzekł o kosztach procesu.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia stwierdził, iż spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego zostało nabyte pod rządami ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz.U. nr 12, poz. 61, z późn. zm.).

O przynależności przydzielonego przez spółdzielnię spółdzielczego prawa do lokalu

do majątku wspólnego małżonków rozstrzyga przepis art. 138 zd. 1 tej ustawy. Następnie przywołując treść regulacji art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U. z 2013r., poz. 1222 – t.j.), oraz orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2009 roku, sygn. akt IV CSK 19/09, uznał, iż wartość wkładu mieszkaniowego należało ustalić z uwzględnieniem obowiązujących zasad rozliczeniowych z osobą uprawnioną w razie wygaśnięcia spółdzielczego lokatorskiego prawa do takiego lokalu, którą regulują przepisy art. 11 ust. 2, ust. 2¹ i ust. 2² ustawy

z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych. Wskazał, iż wysokość wkładu mieszkaniowego związanego ze spółdzielczym lokatorskim prawem do lokalu mieszkalnego położonego w Ż. na osiedlu 700-lecia (...)/22 na dzień 21 03 2012r. równa jest wartości rynkowej na ten czas, pomniejszonej o nominalną kwotę umorzenia kredytu w wysokości 6,54 zł. Pełny wkład mieszkaniowy wynosił 37.048 zł, K. K. (2) i pozwany H. K. wpłacili wkład w kwocie 16.248 zł, co stanowiło 43,85% pełnego wkładu mieszkaniowego. Ustalił, iż wartość rynkowa lokalu mieszkalnego na dzień 21 03 2012r. wynosi 130 115 zł. Następnie przy uwzględnieniu wartości rynkowej lokalu, nominalnej kwoty umorzenia kredytu oraz faktu uiszczenia przez pozwanego i K. K. (2) tylko 43,85% pełnego wkładu mieszkaniowego, uznała zasadność roszczenia do kwoty 28.524,44 zł z tytułu 1/2 wkładu mieszkaniowego wchodzącego w skład spadku po K. K. (2). O odsetkach orzekł na podstawie art. 455 k.c. i art. 481 k.c., biorąc pod uwagę fakt, że powód w dniu 13 04 2015r. wezwał pozwanego do zapłaty i pozwany w dniu 11 maja 2015 roku odniósł się do tego żądania. Umorzył postępowanie w oparciu o regulację art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203 k.p.c.

O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozliczenia.

Orzeczenie zaskarżyła **powód A. K.**, który wnosił o jego zmianę i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 36 533,06zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 30 09 2015r. do dnia 31 12 2015r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 01 2016r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Zarzucała, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo procesowe i materialne,

tj. regulacje:

- art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. poprzez błędne ustalenie, iż:
- nie iszczono pełnego wkładu mieszkaniowego na lokal położony w Ż. na os. 700 – lecia 7/22, a to pomimo pisma Spółdzielni Mieszkaniowej w Ż., w którym wskazała wprost na uiszczenie pełnego wkładu w wysokości 37 048 zł,
- Spółdzielnia Mieszkaniowej w Ż. przysługuje roszczenie o uzupełnienie wkładu mieszkaniowego;
- z art.14 w zw. z art. 11 ust. 2¹ i 2² ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych poprzez ich niewłaściwe zastosowanie wyrażające się w przyjęciu, iż powodowi przysługuje wobec pozwanego roszczenie odpowiadające wartości rynkowej 43,85% pełnego wkładu mieszkaniowego, a to pomimo przyznania przez Spółdzielnię Mieszkaniową w Ż., iż jedyną kwotą do potrącenia w myśl art. 11 ust. 2² ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest kwota umorzenia kredytu w wysokości 6,54zł.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje :

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował roszczenie powoda a następnie prawidłowo rozpoznał sprawę.

Ustalenia składające się podstawę faktyczną orzeczenia nie były kwestionowane w apelacji, mają podstawę w informacjach zawartych w przywołanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku źródłach dowodowych, których ocena jakkolwiek lakoniczna jest logiczna i mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów.

W oparciu o wyniki przeprowadzonego w postępowaniu odwoławczym postępowania dowodowego zmieniono skonstruowaną przez Sąd pierwszej instancji podstawę faktyczną orzeczenia ustalając dodatkowo, że pozostała część wkładu mieszkaniowego została uzupełniona przez ówczesny zakład pracy pozwanego K.W.K. B. (dowód: pismo Międzyzakładowej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej

w R. z 11 04 1974r., k – 160 akt i zeznania pozwanego H. K.,

k – 175 akt).

Z tych też względów Sąd odwoławczy z powyższą modyfikacją przyjął

za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna ustalonego stanu faktycznego

w swej zasadniczym zakresie jest prawidłowa.

Z podanymi poniżej zmianami ma ona oparcie w prawidłowo zastosowanych przepisach prawa wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i Sąd odwoławczy

ze wskazanymi modyfikacjami ją podziela i przyjmuje za własną (orzecz. SN z dn. 26 04 1935r. III C 473/34, ZB. Urz. 1935r. nr 12, poz. 496).

Z poczynionych ustaleń wynika, że pozwany H. K. nabył spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego położonego w Ż. na osiedlu 700-lecia (...) / 22 w 1973r. w czasie trwania związku małżeńskiego, po rządami ustawy z dnia 17 02 1961r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz.U. nr 12, poz. 61

z późniejszymi zmianami), które stosownie do regulacji art. 32 § 1 k.r.o. weszło w skład ich majątku wspólnego (uchwała Sądu Najwyższego składu Izby Cywilnej z dnia 30 11 1974r. III CZP 1/74).

Wkład mieszkaniowy został uiszczony w części ze środków pieniężnych zgromadzonych wspólnie przez małżonków K., a w części ze środków przekazanych Spółdzielni przez zakład pracy pozwanego.

Przekazanie Spółdzielni przez zakład pracy pozwanego środków pieniężnych pozostawało w ścisłym powiązaniu z łączącym pozwanego z jego zakładem pracy stosunkiem pracy, wobec czego stosownie do obowiązującej wówczas regulacji art. 32 § 2 k.r.o. środki te stanowiły składnik majątku wspólnego małżonków K. i tym samym – wbrew temu co przyjął Sąd Rejonowy – wkład mieszkaniowy został uiszczony w całości i to że ze środków pochodzących z ich majątku wspólnego.

Z chwilą śmierci K. K. (4) (21 03 2012r.) przysługujące obojgu małżonkom spółdzielcze lokatorskie prawo lokalu mieszkalnego nie wygasło, lecz sto-sownie do regulacji art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 15 12 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych przypadło ono pozwanemu wraz ze związanym z nim wkładem mieszkaniowym.

Związania spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego z prawem do wkładu mieszkaniowego nie może jednak prowadzić do niesłusznego wzbogacenia małżonka pozostałego przy życiu (pozwanego) kosztem spadkobierców zmarłego małżonka (powoda).

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 05 2009r. wydanego w sprawie o sygn. akt IV CSK 19/19 – Sąd odwoławczy pogląd ten podziela – powodowi jako jedynemu spadkobiercy K. K. (4) przysługuje skuteczne względem pozwanego roszczenie o zapłatę określonej sumy tytułem spłaty za wkład mieszkaniowy.

Zostało to - co do zasady - w sposób prawidłowy uwzględnione przez Sąd pierwszej instancji przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia, z tym jednak, że obliczając trafnie wartość pełnego wkładu mieszkaniowego (Sąd odwoławczy powiązaną z tym ocenę prawną oraz konstrukcję przeprowadzonych obliczeń w pełni podziela) niezasadnie przyjął, że wkład mieszkaniowy został przez małżonków K. uiszczony tylko w części.

Z podanych powyżej względów został on bowiem uiszczony w całości

ze środków pochodzących z ich majątku wspólnego, a to czyni apelację pozwanego

w pełni uzasadnioną.

W oparciu o regulację art. 386 § 1 k.p.c. prowadziło to do jej uwzględnienia

i zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda dodatkowo kwoty 36.533,06zł

z ustawowymi odsetkami od dnia 30 09 2015r. do dnia 31 12 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 01 2016r. a także do zmiany zawartego w zaskarżo-nym wyroku rozstrzygnięcia o kosztach procesu (przy zastosowaniu regulacji art. 100 zd. 2 k.p.c.).

Resumując z podanych względów zaskarżony wyrok jest wadliwy i dlatego apelację pozwanego jako uzasadnioną uwzględniono orzekając jak w sentencji w oparciu o regulację art. 386 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosując regulację art. 98 § 1 k.p.c. i § 10 ust. 1 pkt 1 i § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 10 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804), biorąc pod uwagę, iż powód uległ w całości w postępowaniu odwoławczym i powinien zwrócić pozwanemu poniesione przez niego w tym postępowaniu koszty opłaty od apelacji w kwocie 1827zł i zastępstwa przez fachowego pełnomocnika w wysokości 1800zł.

SSO Leszek Dąbek SSO Krystyna Wiśniewska - Drobny SSO Urszula Walenta